

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ
ΑΡΙΣΤΕΡΑ

Νίκη Φούντα
Βουλευτής Αιτωλοακαρνανίας
10.11.2014

ΕΡΩΤΗΣΗ
προς τους κ. κ. Υπουργούς
Πολιτισμού και Αθλητισμού
Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
Εσωτερικών

Θέμα: «Εγκατάλειψη του Κάστρου της Βόνιτσας - Παντελής έλλειψη προσωπικού»

Το Κάστρο της Βόνιτσας, το μεγαλύτερο που σώζεται έως σήμερα στην Δυτική Ελλάδα, είναι ένα Ενετικό οχυρό έκτασης 105 στρεμμάτων που κτίστηκε τον 11ο αιώνα και αποτελεί μοναδικό αρχιτεκτονικό παράδειγμα των μεσοβυζαντινών καστροπολιτειών. Έχει χαρακτηρισθεί ως «προέχον βυζαντινό μνημείον» με Βασιλικό Διάταγμα του 1922. Το Υπουργείο Πολιτισμού μάλιστα προστατεύει και την περιοχή γύρω από το διατηρητέο μνημείο, ως χαρακτηρισμένη ζώνη προστασίας.

Το μοναδικό αυτό Κάστρο αποτελούσε σημείο αναφοράς για την ευρύτερη περιοχή, σε κάθε καμπή της ιστορίας του. Λόγω της κομβικής του θέσης, ήταν στρατηγικό σημείο για τον έλεγχο της θαλάσσιας συγκοινωνίας μεταξύ του Αμβρακικού και του Ιονίου. Τα ισχυρά του τείχη, σε συνδυασμό με την δυνατότητα για εύκολο ανεφοδιασμό, έδιναν μοναδικά πλεονεκτήματα σε κάθε ηγεμόνα που το χρησιμοποιούσε. Μέχρι το 1204 το κάστρο βρισκόταν στον έλεγχο της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας. Στη συνέχεια περιήλθε σε Βενετούς και Τούρκους και τελικά το 1828 απελευθερώθηκε. Κατά τη διάρκεια της ιταλογερμανικής κατοχής χρησιμοποιήθηκε και για στρατιωτικούς σκοπούς.

Το 2008 παραδόθηκε το έργο συνολικής ανάδειξης του Κάστρου, ύψους 2.593.010 ευρώ, με συγχρηματοδότηση από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Στήριξης και το Ελληνικό Δημόσιο. Οι εργασίες αφορούσαν στη συντήρηση των τειχών, την διαμόρφωση των εσωτερικών χώρων, σε καθαριότητα και φωτισμό. Για δύο χρόνια μετά από αυτήν την τεράστια πολιτισμική επένδυση το μνημείο παρέμεινε ανοιχτό για το κοινό, με αποκλειστική ευθύνη του Δήμου Ακτίου Βόνιτσας, ενώ από το 2010 έως το καλοκαίρι του 2014 οι πόρτες του Κάστρου έμειναν ερμητικά κλειστές, με μικρές περιόδους «μπαλώματος» της θλιβερής κατάστασης.

Το σπάνιας ιστορικής και αρχιτεκτονικής σπουδαιότητας αυτό μνημείο κινδυνεύει με πλήρη απαξίωση κι εγκατάλειψη εξαιτίας της παντελούς έλλειψης μόνιμου φυλακτικού προσωπικού. Η μόνη οργανική θέση που προβλεπόταν για τη φύλαξη του μνημείου -παρά το γεγονός ότι τα τελευταία 6 χρόνια δεν έχει καλυφθεί- καταργείται, σύμφωνα με πληροφορίες, στο πλαίσιο της δημοσιονομικής προσαρμογής.

Ταυτόχρονα, η έδρα της αρμόδιας για το Κάστρο Εφορείας Βυζαντινών Αρχαιοτήτων ποι βρισκόταν στη Ναύπακτο καταργήθηκε κι αυτή και συγχωνεύτηκε με την κλασσικών αρχαιοτήτων. Έτσι, πλέον το μνημείο υπάγεται στη νέα Εφορεία Προϊστορικών, Κλασσικών και Βυζαντινών Αρχαιοτήτων με έδρα το Μεσολόγγι.

Με την υπ'αρ. 7405/1-4-2014 Ερώτησή μας, είχαμε ζητήσει να προβλεφθούν έστω θέσεις ορισμένου χρόνου, προκειμένου να λειτουργήσει το μνημείο κατά τους θερινούς μήνες. Πράγματι, εγκρίθηκαν θέσεις και τον Ιούλιο το Κάστρο άνοιξε και πάλι μετά από 4 χρόνια. Οι συμβάσεις αυτές όμως λήγουν τέλη Νοέμβρη και δεδομένης της κατάργησης της μοναδικής οργανικής θέσης φύλακα, η λειτουργία του Κάστρου καθίσταται και πάλι προβληματική.

Επειδή είναι απαράδεκτο να σπαταλούνται εθνικοί και κοινοτικοί πόροι για την ανάδειξη ενός μνημείου και στη συνέχεια να μην υπάρχει καμία πρόβλεψη για την εύρυθμη λειτουργία του, Επειδή η αρχαιολογική και πολιτισμική παράδοση κάθε τόπου πρέπει να είναι προσβάσιμη σε κατοίκους και επισκέπτες καθ' όλη τη διάρκεια του χρόνου, Επειδή η υποβάθμιση των αρχαιολογικών χώρων συμβάλει ουσιαστικά στη συνολική υποβάθμιση μιας περιοχής, Επειδή η συρρίκνωση του δημοσίου τομέα οφείλει να γίνεται με βάση τις πραγματικές ανάγκες που υπάρχουν και όχι κάθετα χωρίς τον απαραίτητο σχεδιασμό,

ερωτώνται οι κ.κ. Υπουργοί:

- **Σε ποιες ενέργειες σκοπεύετε να προχωρήσετε προκειμένου να διασφαλίσετε την απρόσκοπτη λειτουργία και αξιοποίηση του Κάστρου της Βόνιτσας καθ' όλη τη διάρκεια του χρόνου;**
Προτίθεστε να εξετάσετε τη δυνατότητα δημιουργίας οργανικών θέσεων στο Κάστρο της Βόνιτσας, κυρίως φυλακτικού προσωπικού;

Η ερωτώσα βουλευτής

Νίκη Φούντα